

บทที่ 3

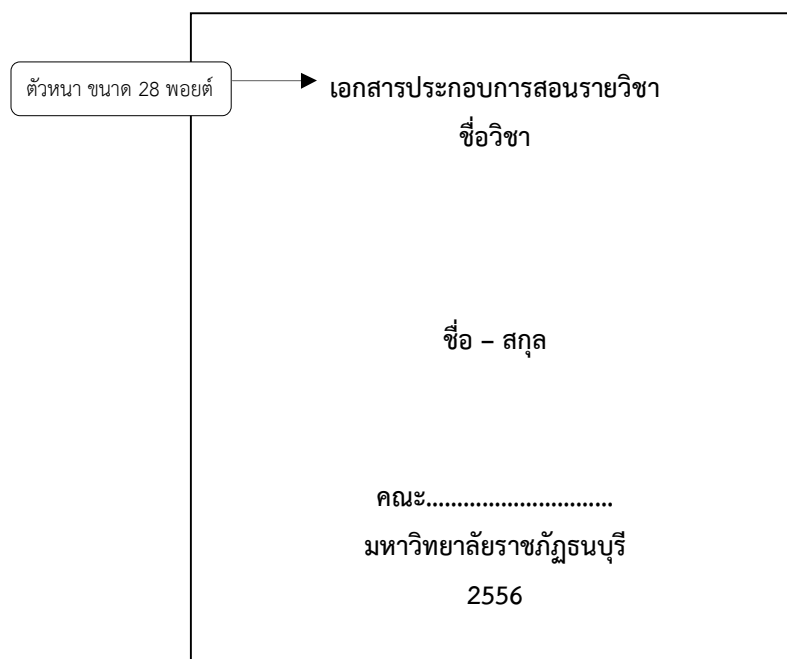
เอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอน

เอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอนเป็นเอกสารบังคับที่ใช้ประกอบการพิจารณาของกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการที่ใช้ในการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน ผู้ประสงค์จะขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการต้องศึกษารูปแบบและรายละเอียดการเขียนให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถเขียนเอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอนได้อย่างถูกต้อง มีคำแนะนำในการเขียนดังนี้

ส่วนปก

1. ปกนอก การเขียนปกนอก ดังตัวอย่างที่ 3.1 รายละเอียดดังนี้
  - 1.1 ส่วนบนสุด ให้ระบุชื่อ เอกสารประกอบการสอนรายวิชา
  - 1.2 ส่วนกลาง ให้ระบุชื่อ-สกุลผู้เขียน ให้ใส่ชื่อย่อศ ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)
  - 1.3 ส่วนล่าง ให้ระบุคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และเลข พ.ศ. (ไม่ต้องใส่คำว่า พ.ศ.)

ตัวอย่างที่ 3.1 ปกนอก

2. **สันปก** การเขียนสันปก ให้ระบุชื่อวิชา (ไม่ต้องใส่คำว่า เอกสารประกอบการสอน) ชื่อผู้เขียน (ไม่ต้องระบุค่านำหน้า) ดังตัวอย่างที่ 3.2

ตัวอย่างที่ 3.2 สันปก

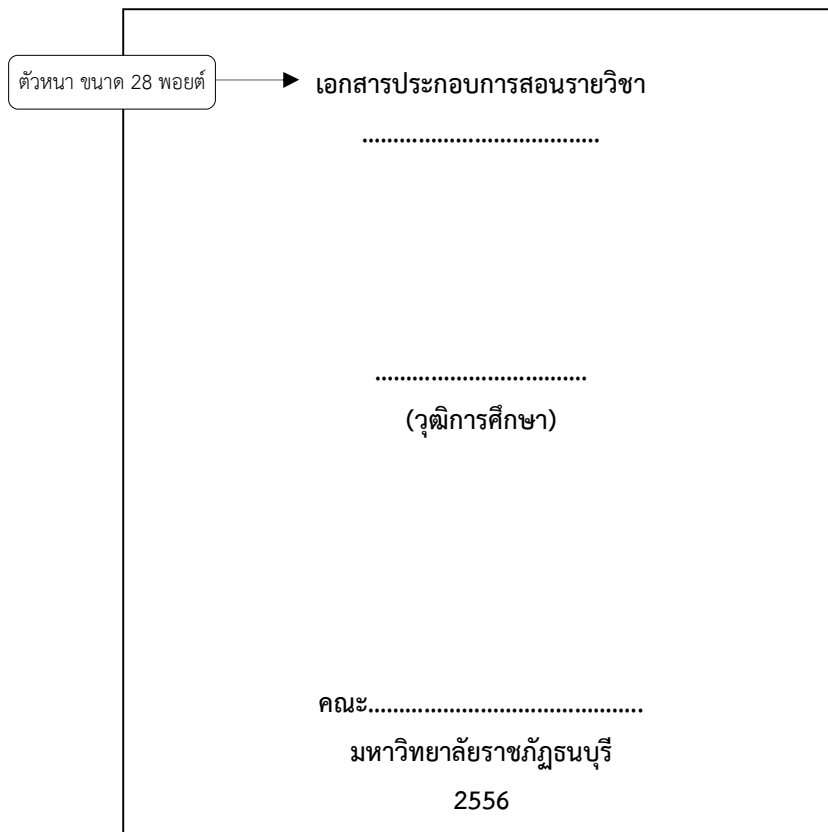
3. **ปกใน** การเขียนปกใน ให้เขียนเหมือนปกนอก โดยเพิ่มวุฒิการศึกษาต่อท้ายชื่อผู้เขียน ดังตัวอย่างที่ 3.3 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ส่วนบนสุด ให้ระบุชื่อเอกสารประกอบการสอนรายวิชา

3.2 ส่วนกลาง ให้ระบุชื่อผู้เขียน โดยไม่ต้องระบุค่านำหน้าชื่อแต่ให้ระบุคุณวุฒิสูงสุดของผู้เขียน

3.3 ส่วนล่าง ให้ระบุคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และเลข พ.ศ. (ไม่ต้องใส่คำว่า พ.ศ.)

ตัวอย่างที่ 3.3 ปกใน

คำนำ

การเขียนคำนำเป็นการกล่าวนำถึงความสำคัญ ความจำเป็น จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน รายวิชาที่เขียน สาระสำคัญของรายวิชา และประโยชน์ที่ได้รับ เนื้อความควรมีประมาณ 3 ย่อหน้า ดังตัวอย่างที่ 3.4 มีรายละเอียดดังนี้

1. ย่อหน้าแรก กล่าวถึง รายวิชา รหัสวิชาและหลักสูตร ความสำคัญ ความจำเป็น จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน สาระสำคัญ และประโยชน์ที่ได้จากการจัดทำเอกสารประกอบการสอน
2. ย่อหน้าที่สอง ควรเขียนส่วนประกอบของเอกสารว่าแบ่งเป็นกี่บท ชื่อบท และ สาระสำคัญโดยสรุป
3. ย่อหน้าที่สาม กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับและกล่าวขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตัวอย่างที่ 3.4 การเขียนคำนำ

ขนาด 16 พอยต์

คำนำ ← ตัวหนา ขนาด 20 พอยต์

เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับงานธุรกิจ รหัสวิชา 3441303 เป็นเอกสารประกอบการสอนที่เรียบเรียงขึ้น ตามหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งเนื้อหาได้ครอบคลุมรายวิชาทางการเขียนโปรแกรมทางธุรกิจ และยังสามารถใช้เป็นเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีสาระเกี่ยวข้องกับการเขียนโปรแกรมทางธุรกิจได้

เนื้อหาในเอกสารจะประกอบด้วยเนื้อหา 8 บท โดยเริ่มตั้งแต่แนวทางการเขียนโปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ การวิเคราะห์โปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ การออกแบบโปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ ชนิดของข้อมูลและตัวแปร ตัวดำเนินการและนิพจน์ การควบคุมทิศทางการทำงานของโปรแกรมแบบทางเลือก การควบคุมทิศทางการทำงานของโปรแกรมแบบวนซ้ำ และการเขียนโปรแกรมเพื่อประยุกต์ใช้สำหรับงานธุรกิจ

ดังนั้นผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการสอนวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับงานธุรกิจเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์และนักศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว และยังเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจด้านการเขียนโปรแกรมทางธุรกิจ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่คอยให้คำปรึกษาในการเรียบเรียงและปรับปรุงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

.....
พฤศจิกายน 2559

การเขียนคำนำ ควรคำนึงถึงรายละเอียดต่อไปนี้

1. ควรเขียนให้กระชับ รัดกุม และใช้ถ้อยคำที่สละสลวย
2. ไม่ควรเขียนถ่อมตนจนเกินไป เช่น อ้างว่าไม่มีความรู้หรือความรู้น้อย
3. ไม่ควรออกตัวโดยไม่เกิดประโยชน์ เช่น อ้างว่ามีเวลาน้อยหรือเร่งรีบทำ
4. ไม่ระบุข้อผิดพลาด ข้อบกพร่องต่างๆ ในเอกสารประกอบการสอน
5. ไม่ระบุความช่วยเหลือจากผู้อื่นที่แสดงว่าผู้เขียนไม่มีความสามารถเขียนเอง
6. ความยาวไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษ

สารบัญ

สารบัญเป็นส่วนที่แสดงรายการหรือหัวข้อต่าง ๆ ของเอกสารประกอบการสอนที่ปรากฏในเล่มและมีเลขหน้ากำกับ โดยมีการจัดเรียงตามลำดับ ดังตัวอย่างที่ 3.5 – 3.7

ตัวอย่างที่ 3.5 สารบัญ

	สารบัญ	
	← ตัวหนา ขนาด 20 พอยต์	
		→ หน้า
		ตัวหนา ขนาด 18 พอยต์
(เว้น 1 บรรทัด)		
คำนำ	} ตัวหนา ขนาด 16 พอยต์	(1)
สารบัญ		(3)
สารบัญภาพ		(5)
สารบัญตาราง		(7)
แผนบริหารการสอนประจำวิชา		(9)
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1		1
บทที่ 1 แนวทางการเขียนโปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ		2
.....		8
สรุป	} ขนาด 16 พอยต์	32
คำถามทบทวน		35
เอกสารอ้างอิง		35
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 2		38
บทที่ 2 การวิเคราะห์โปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ		40
.....		43
สรุป		52
คำถามทบทวน		52
เอกสารอ้างอิง		53
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 3		54
บรรณานุกรม		250
ภาคผนวก		255

ตัวอย่างที่ 3.6 สารบัญญภาพ

		สารบัญญภาพ ←	ตัวหนา ขนาด 20 พอยต์	
(เว้น 1 บรรทัด)			←	ตัวหนา ขนาด 18 พอยต์
ภาพที่				หน้า
1.1	ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม	}	ขนาด 16 พอยต์	28
1.2	กรอบแนวคิดขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม			34
2.1	ขั้นตอนการวิเคราะห์โปรแกรม			40
2.2	ผังงานการรับข้อมูลเข้าทีละรายการ			42
2.3	ผังงานการรับข้อมูลเข้าพร้อมกันทั้งหมดในครั้งเดียว			43
2.4	รูปแบบผลลัพธ์โปรแกรมคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม			44
2.5	รูปแบบผลลัพธ์โปรแกรมคำนวณส่วนลด			45

ตัวอย่างที่ 3.7 สารบัญญตาราง

		สารบัญญภาพ ←	ตัวหนา ขนาด 20 พอยต์	
(เว้น 1 บรรทัด)			←	ตัวหนา ขนาด 18 พอยต์
ตารางที่				หน้า
1.3	ตัวอย่างภาษาคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในงานด้านธุรกิจ	}	ขนาด 16 พอยต์	26
1.4	ความแตกต่างระหว่างการเขียนโปรแกรมโดยใช้ภาษาโปรแกรมเชิงโครงสร้างและภาษาโปรแกรมภาษาเชิงวัตถุ			24
3.1	แสดงสัญลักษณ์ของผังงาน			59
4.1	แสดงชนิดข้อมูลแบบจำนวนเต็ม			95
4.2	แสดงชนิดข้อมูลแบบเลขทศนิยม			96
4.3	แสดงชนิดข้อมูลตัวเลขพิเศษ Decimal			97

แผนบริหารการสอนประจำวิชา

แผนบริหารการสอนประจำวิชา มีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อวิชา รหัสวิชา จำนวน หน่วยกิต-ชั่วโมง และเวลาเรียนทั้งหมด 16 สัปดาห์ (ไม่รวมการวัดผล ประเมินผล)
2. คำอธิบายรายวิชา
3. วัตถุประสงค์ทั่วไป (พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย)
4. เนื้อหา นำเนื้อหาจากคำอธิบายรายวิชามากำหนดเป็นหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง และกำหนดเวลาใช้สอนแต่ละหัวข้อหรือแต่ละเรื่องว่าใช้เวลาในการสอนกี่ชั่วโมง โดยยึดจำนวนชั่วโมงที่รายวิชากำหนด

5. วิธีสอนและกิจกรรม โดยให้กำหนดรูปแบบการสอน กระบวนการจัดการเรียน การสอน และกิจกรรมเสนอแนะที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเนื้อหาที่กำหนด

6. สื่อการเรียนการสอน กำหนดสื่อและนวัตกรรมที่จะใช้ในการเรียนรู้เนื้อหา สาระของ รายวิชาที่เด่นและทันสมัย

7. การวัดผลและประเมินผล ให้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชา เช่น การทดสอบการประเมินจากสภาพที่เป็นจริง ฯลฯ การกำหนดคะแนนระหว่างภาคและ ปลายภาคเรียน เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 3.8 แผนบริหารการสอนประจำวิชาของเอกสารประกอบการสอน

แผนบริหารการสอนประจำวิชา		← ตัวหนา ขนาด 20 พอยต์
(เว้น 1 บรรทัด)		
รหัสวิชา	3441303	
รายวิชา	การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับงานธุรกิจ Business Programming	3(2-2-5)
คำอธิบายรายวิชา		← ตัวหนา ขนาด 18 พอยต์
วิเคราะห์ ออกแบบ และเขียนโปรแกรมโดยใช้ภาษาโปรแกรมที่เหมาะสม ศึกษาตัวอย่างโปรแกรมและเขียนโปรแกรมเพื่อประยุกต์ใช้กับงานธุรกิจ		
วัตถุประสงค์ทั่วไป		
<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ และออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับงานธุรกิจ 2. เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรมด้วยภาษาโปรแกรมที่เหมาะสม 3. เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถเลือกใช้ภาษาโปรแกรมที่เหมาะสมในการพัฒนาโปรแกรมทางธุรกิจ 4. เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถเขียนโปรแกรมเพื่อประยุกต์ใช้กับงานธุรกิจ 		} ขนาด 16 พอยต์
เนื้อหา		
บทที่ 1	แนวทางการเขียนโปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ การนำคอมพิวเตอร์ไปใช้ในงานธุรกิจ ภาษาคอมพิวเตอร์ ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ สรุป คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	4 ชั่วโมง
ฯลฯ		

ตัวอย่างที่ 3.8 แผนบริหารการสอนประจำวิชาของเอกสารประกอบการสอน (ต่อ)

วิธีการสอนและกิจกรรม

1. ศึกษาเอกสารประกอบการสอน การเขียนโปรแกรมสำหรับงานธุรกิจ
2. ศึกษาผังงาน เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับงานธุรกิจ
3. แบ่งกลุ่มศึกษาเนื้อหา กรณีศึกษาตัวอย่างโปรแกรม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ทำคำถามทบทวน และกรณีศึกษาตัวอย่างโปรแกรม
5. สรุปเนื้อหาเพิ่มเติม
6. มอบหมายคำถามทบทวนในแต่ละบทเรียน
7. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการเขียนโปรแกรม

สื่อการเรียนการสอน

1. ผังงาน
3. PowerPoint
4. บทเรียนออนไลน์
5. กรณีศึกษาตัวอย่างโปรแกรม
6. โปรแกรมคอมพิวเตอร์
7. เครื่องคอมพิวเตอร์

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล

1. คะแนนระหว่างภาคเรียน	60%
1.1 ความสนใจในการเรียน	10%
1.2 ทำคำถามทบทวน	20%
1.3 ทดสอบกลางภาค	30%
2. คะแนนปลายภาคเรียน	40%

การประเมินผล

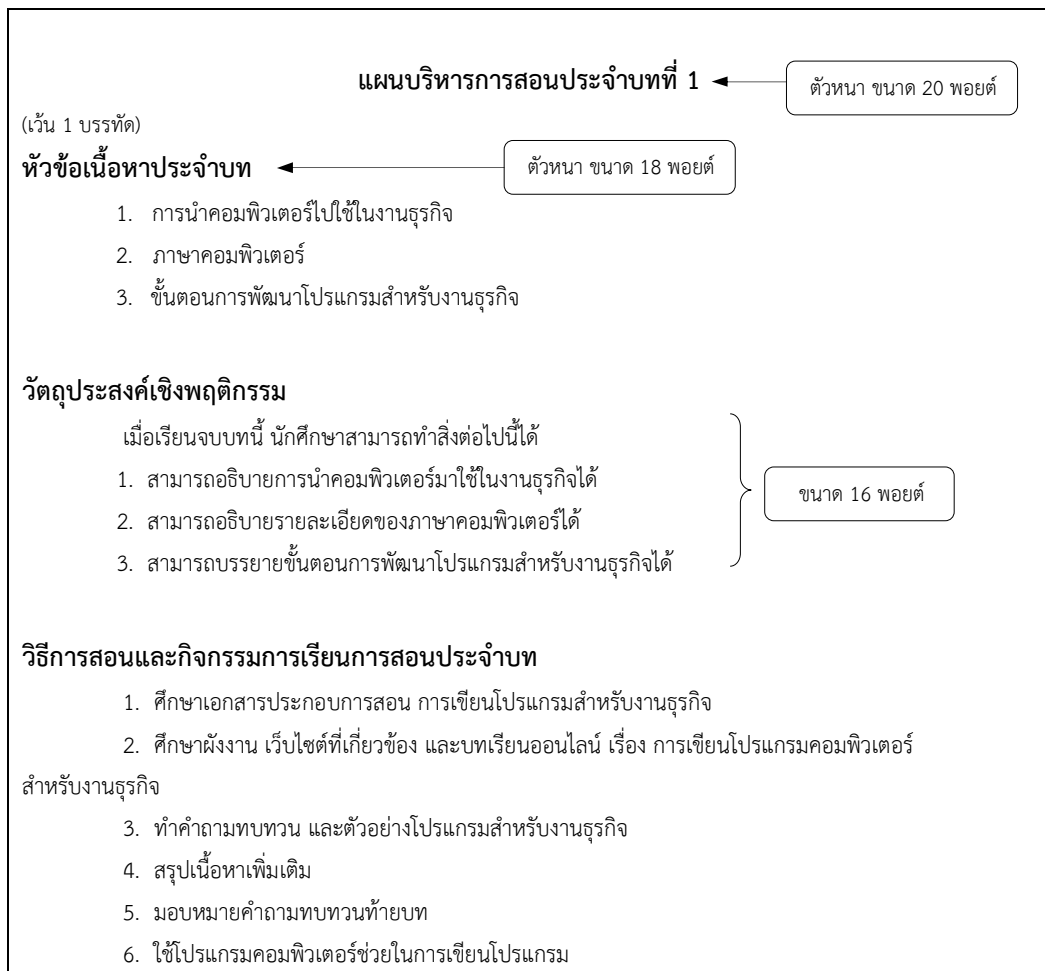
คะแนนระหว่าง 80-100	ได้ระดับ A
คะแนนระหว่าง 75-79	ได้ระดับ B+
คะแนนระหว่าง 70-74	ได้ระดับ B
คะแนนระหว่าง 65-69	ได้ระดับ C+
คะแนนระหว่าง 60-64	ได้ระดับ C
คะแนนระหว่าง 55-59	ได้ระดับ D+
คะแนนระหว่าง 50-54	ได้ระดับ D
คะแนนระหว่าง 0-49	ได้ระดับ F

แผนบริหารการสอนประจำบท

แผนบริหารการสอนประจำบท เป็นการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาสาระของบทนั้นให้มีความชัดเจนทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและกิจกรรม สื่อ และการประเมินผล ดังตัวอย่างที่ 3.9 ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. แผนบริหารการสอนประจำบทที่
2. หัวข้อเนื้อหาประจำบท
3. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ควรเขียนให้สามารถวัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้ เช่น อธิบายบอกประเภท จำแนก แสดง บรรยาย และยกตัวอย่าง เป็นต้น
4. วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนประจำบท
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดผลและการประเมินผล

ตัวอย่างที่ 3.9 แผนบริหารการสอนประจำบทของเอกสารประกอบการสอน

ตัวอย่างที่ 3.9 แผนบริหารการสอนประจำบทของเอกสารประกอบการสอน (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน

1. ผังงาน
3. PowerPoint
4. บทเรียนออนไลน์
5. กรณีศึกษาตัวอย่างโปรแกรม
6. โปรแกรมคอมพิวเตอร์
7. เครื่องคอมพิวเตอร์

การวัดผลและการประเมินผล

1. การสังเกตความสนใจของผู้ศึกษา และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การประเมินจากการที่ผู้ศึกษาแสดงความคิดเห็น
3. การประเมินจากการตอบคำถามทบทวน
4. การประเมินจากผลงานของผู้ศึกษา

เนื้อหา

เนื้อหาในแต่ละบท เขียนเรียงลำดับตามโครงเรื่องที่ได้วางไว้ อธิบายรายละเอียดแต่ละหัวข้อ อย่างชัดเจน ใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่ายและอาจมีการยกตัวอย่างเพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น จำนวนบทจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเนื้อหาของรายวิชา นำเนื้อหา มาแบ่งเป็นบท โดยเขียนให้มี ปริมาณที่ใกล้เคียงกันในแต่ละบท เนื้อหาแต่ละบทต้องสอดคล้องและครอบคลุมรายวิชา เนื้อหา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

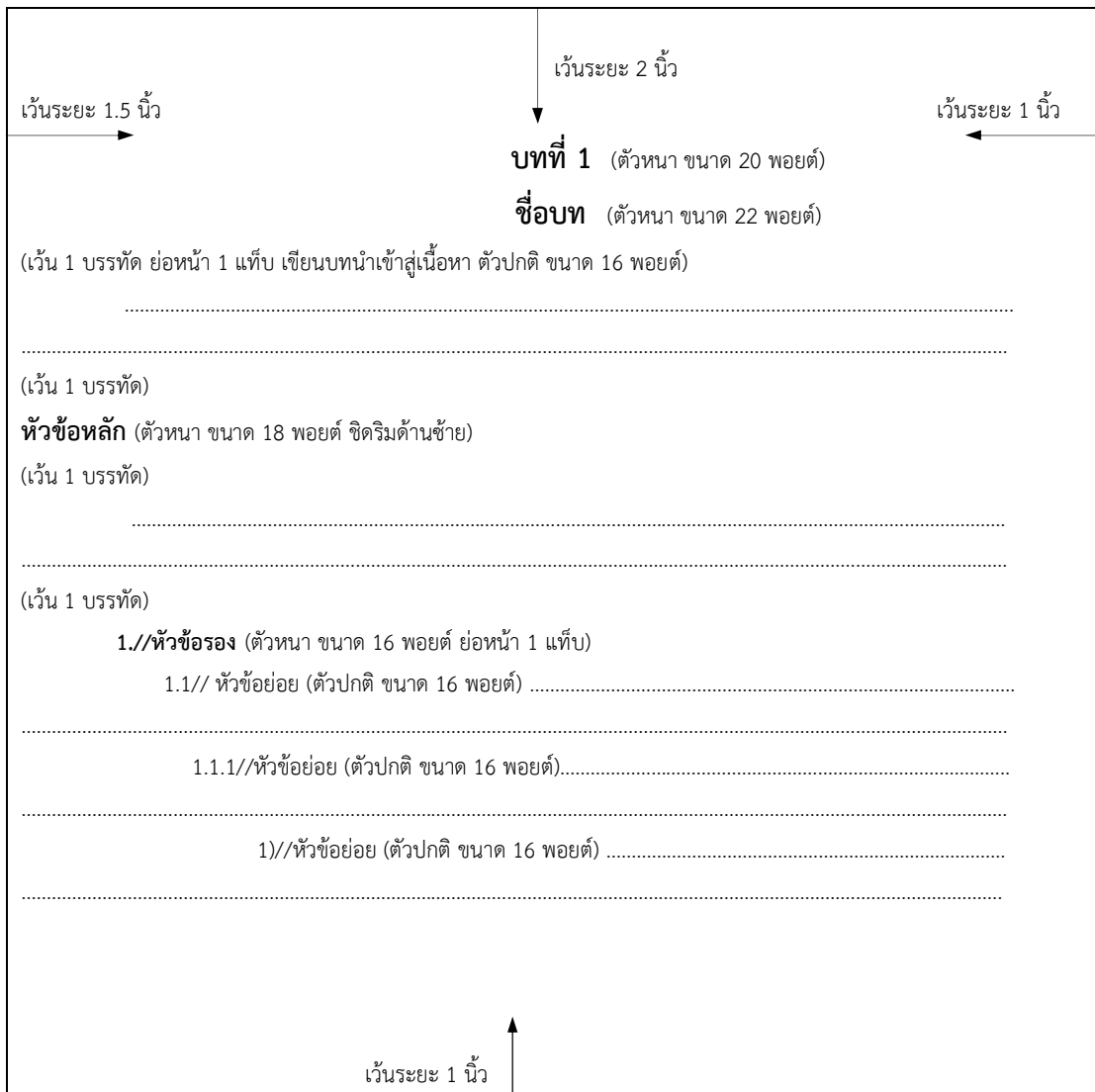
1. บทนำเข้าสู่เนื้อหา การเขียนบทนำเข้าสู่เนื้อหาเป็นการเขียนเพื่อปูพื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหา ในบท อาจเขียนเกี่ยวกับรายละเอียดของหัวข้อหลักภายในบท ความยาวประมาณ 1 ย่อหน้า

2. เนื้อหา ผู้เขียนต้องเรียบเรียงให้เป็นไปตามลำดับ ประกอบด้วย หัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย พร้อมทั้งรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ทฤษฎี สถิติ ตัวอย่างงานวิจัย ตาราง และภาพประกอบ

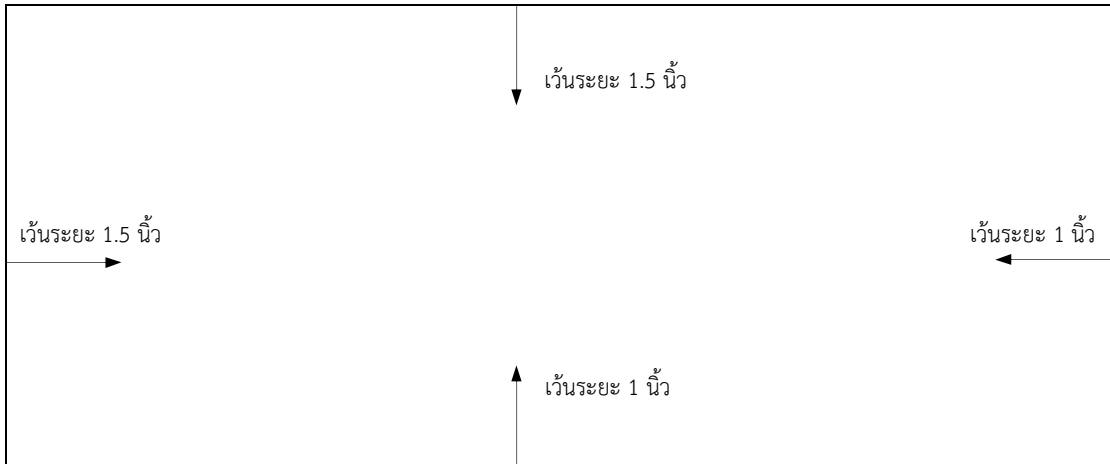
3. สรุป คือส่วนปิดท้ายของเนื้อหาในแต่ละบทที่ผู้เขียนต้องสรุปใจความสำคัญหรือสาระสำคัญของบทนั้นๆ ให้เข้าใจอย่างกระชับ

การจัดรูปแบบเอกสารในแต่ละบทของเอกสารประกอบการสอน การขึ้นต้นบทใหม่ ได้แก่ บทที่ 1 บทที่ 2 ฯลฯ ต้องจัดไว้หน้าคี่ซึ่งอยู่ด้านขวามือเสมอ ไม่ต้องใส่เลขหน้าที่หน้าต้นบทแต่ให้นำหน้าด้วย) ดังตัวอย่างที่ 3.10 – 3.11

ตัวอย่างที่ 3.10 การจัดรูปแบบเนื้อหาหน้าแรกของบท

ตัวอย่างที่ 3.11 การจัดรูปแบบเอกสารหน้าอื่น ๆ ในแต่ละบท

คำถามทบทวน

เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทำและเป็นการทบทวนบทเรียนอีกทั้งเพื่อทดสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ดังตัวอย่างที่ 3.12

ตัวอย่างที่ 3.12 คำถามทบทวน

คำถามทบทวน ← **ตัวหนา ขนาด 18 พอยต์**
(เว้น 1 บรรทัด)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายระดับและประเภทของภาษาคอมพิวเตอร์
2. จงอธิบายหลักการเลือกใช้ภาษาคอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจ
3. จงอธิบายตัวแปลภาษาแต่ละประเภท
4. จงอธิบายขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม
5. จงบอกความแตกต่างระหว่าง Syntax Error, Logic Errors และ Run Time Error
6. จงบอกความแตกต่างระหว่างเอกสารประกอบโปรแกรม และเอกสารการบำรุงรักษาโปรแกรม
7. จงยกตัวอย่างการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการงานธุรกิจ จำนวน 2 ธุรกิจ

ขนาด 16 พอยต์

เอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้หลักเกณฑ์ตามที่ปรากฏในบทที่ 7 ดังตัวอย่างที่

เอกสารอ้างอิง

ตัวหนา ขนาด 18 พอยต์

(เว้น 1 บรรทัด)

กิตติ ภัคดีวัฒนะกุล และพนิดา พานิชกุล. (2546). **คัมภีร์การวิเคราะห์และออกแบบระบบ: System. analysis and design.**

กรุงเทพฯ : เคทีพี แอนด์ คอนซัลท์.

ชรินทร์ญา กล้าแข็ง. (2553). **เอกสารประกอบการสอน วิชาการจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์.**

คณะวิทยาการจัดการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม คือ ส่วนรายการอ้างอิงที่เอกสารประกอบการสอนเล่มนั้น ๆ อ้างถึง ผู้เขียนต้องจัดเรียงรายการอ้างอิงทุกรายการที่ปรากฏในเล่มเอกสารลงไว้ในบรรณานุกรม โดยเรียงลำดับตามตัวอักษร ก-ฮ แล้วตามด้วย A-Z และใช้หลักเกณฑ์การเขียนบรรณานุกรมที่ถูกต้อง (ใช้หลักเกณฑ์ตามที่ปรากฏในบทที่ 7) ดังตัวอย่างที่ 3.13

ตัวอย่างที่ 3.13 การเขียนบรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ตัวหนา ขนาด 20 พอยต์

กำจัด เกตุสุวรรณ. (2538). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย.** ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. (2538). **ชุดวิชาวิจัยทางการศึกษานอกโรงเรียน เล่มที่ 9 การออกแบบการวิจัย.** กรุงเทพฯ: ประชาชน.

เกษม สาทรายทิพย์. (2540). **ระเบียบวิธีวิจัย.** กรุงเทพฯ: นิวเสรินคร.

คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **แนวทางการปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย.** ม.ป.ท.

จันทร์พร พรหมมาศ. (2541). **ผลการใช้วิธีวงจรการเรียนรู้ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีต่อ**

สัมฤทธิ์ผลและพฤติกรรมการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2553). **การวิจัยทางภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ส. เอเชีย เพรส.

ชัยพร วิชชาวุธ. (2530). “บทนำสู่การวิจัยการศึกษา” ใน ไพบูลย์ สีนลาร์ตันและสำลี ทองธิว, บรรณาธิการ.

การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. หน้า 1-25. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก คือ ส่วนเพิ่มเติมที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาโดยตรง แต่ผู้เขียนพิจารณาแล้วว่าจะมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน ทั้งนี้จะมีหรือไม่มีก็ได้

ความแตกต่างของเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (มปป) อธิบายถึงความแตกต่างของเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอนว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารหรือสิ่งอื่นๆ ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ เอกสารคำสอน หมายถึง เอกสารคำบรรยายหรือสิ่งอื่นๆ ที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ และมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน ดังนั้นข้อแตกต่างจึงอยู่ที่เอกสารคำสอนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการพิจารณาเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน โดยอธิบายคำนิยาม รูปแบบและการเผยแพร่ที่มีเนื้อความเช่นเดียวกับประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : 2560 หน้า 51-67) แต่ได้เพิ่มเติมลักษณะคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอนเป็น 3 ระดับดังต่อไปนี้

ลักษณะคุณภาพของเอกสารประกอบการสอน

ระดับดี	เป็นเอกสารที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา
ระดับดีมาก	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง 1. เสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 2. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้
ระดับดีเด่น	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง 1. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื้อเรื่อง 2. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพ

ลักษณะคุณภาพของเอกสารคำสอน

ระดับดี เป็นเอกสารคำสอนที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์ เสนอความรู้และวิชาการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

1. มีการวิเคราะห์ สอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลการวิจัยของผู้เขียนที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
2. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

1. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง
2. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพ

จากข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) เกี่ยวกับลักษณะคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอนข้างต้น จะเห็นความแตกต่างที่ชัดเจนในลักษณะคุณภาพระดับดีมากที่เอกสารคำสอนจะมีการวิเคราะห์ สอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลการวิจัยของผู้เขียนที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ลักษณะคุณภาพดังกล่าวอาจใช้เป็นแนวทางในการสร้างผลงานได้ แต่อย่างไรก็ดีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังไม่ได้มีประกาศระบุลักษณะคุณภาพของเอกสารคำสอนที่เคร่งครัดแต่อย่างใด

รูปแบบการเขียนเอกสารคำสอน

เอกสารคำสอน คือผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอนจนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้นๆ

การกำหนดโครงร่างของรูปเล่มเหมือนเอกสารประกอบการสอน ยกเว้น ข้อความจากคำว่า “เอกสารประกอบการสอน” ให้เปลี่ยนเป็น “เอกสารคำสอน” และให้มีเนื้อหาละเอียดลึกซึ้งมากกว่าเอกสารประกอบการสอน

ตัวอย่างที่ 3.14 ปกนอก

เอกสารคำสอน
รายวิชา .....

ชื่อ สกุลผู้เขียน

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2556

ตัวอย่างที่ 3.15 ปกใน

เอกสารคำสอน
รายวิชา .....

ชื่อ สกุลผู้เขียน
.....
(วุฒิการศึกษา)

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2556

ตัวอย่างที่ 3.16 คำนำ

คำนำ

เอกสารคำสอนรายวิชา การวิจัยทางการศึกษา (1042401) นี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับปริญญาตรี กำหนดให้เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ ได้แบ่งเนื้อหาในการเรียนการสอนออกเป็น 15 บท มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการวิจัยทางการศึกษา การเรียบเรียงเอกสารคำสอนเล่มนี้ ผู้เขียนได้อาศัยความรู้ที่ได้เรียนมาในสาขานี้โดยตรง ประสบการณ์ในการสอน รวมทั้งการเป็นวิทยากรบรรยายในสถานศึกษา การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักศึกษาได้มีเอกสารคำสอนที่เขียนขึ้นตรงตามหลักสูตรไว้ใช้อ่านประกอบ รวมถึงการศึกษาด้วยตนเอง หากท่านที่นำไปใช้มีข้อเสนอแนะ ผู้เขียนยินดีรับฟังและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์

นงเยาว์ อุทุมพร

ตัวอย่างที่ 3.17 แผนบริหารการสอนประจำวิชาของเอกสารคำสอน

แผนบริหารการสอนประจำวิชา

รายวิชา การวิจัยทางการศึกษา (Educational research)

รหัสวิชา 1042401

จำนวนหน่วยกิต 3 (2-2-5)

คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย การออกแบบการวิจัย การเขียนโครงการวิจัย การค้นคว้า ศึกษาเอกสารและงานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติเพื่อการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผล และการสรุปผลงานการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย การนำเสนอผลการวิจัย และการใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา การวิจัยในชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 3.17 แผนบริหารการสอนประจำวิชาของเอกสารคำสอน (ต่อ)

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. นักศึกษาสามารถอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง
2. นักศึกษาสามารถอธิบายรูปแบบของการวิจัยทางการศึกษา ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและจรรยาบรรณของนักวิจัยได้อย่างถูกต้อง
3. นักศึกษาสามารถกำหนดประเด็นปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ถูกต้อง
4. นักศึกษาสามารถอธิบายจุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม
5. นักศึกษาเข้าใจและสามารถกำหนดตัวแปร และเขียนสมมติฐานของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง
6. นักศึกษาสามารถกำหนดประชากรและใช้เทคนิคในการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม
7. นักศึกษาสามารถบอกความหมาย หลักการ ขั้นตอนและเทคนิคการออกแบบการวิจัยได้ถูกต้อง
8. นักศึกษาสามารถอธิบายวิธีการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ การวิจัยเชิงบรรยาย และการวิจัยเชิงทดลองได้อย่างถูกต้อง
9. นักศึกษาสามารถเขียนโครงการวิจัยและประเมินโครงการวิจัยได้
10. นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของเครื่องมือ และเลือกใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม
11. นักศึกษาสามารถใช้สถิติบรรยายและสถิติอนุมานในการวิจัยทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
12. นักศึกษาสามารถอธิบายส่วนประกอบของรายงานการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยได้
13. นักศึกษาสามารถจัดทำรายงานการวิจัยทางการศึกษาได้
14. นักศึกษาสามารถอธิบายแนวการประเมินการวิจัย ประเมินงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้อย่างถูกต้อง
15. นักศึกษาเข้าใจและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

บทที่ 1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ความหมายของการวิจัยทางการศึกษา วิธีการค้นคว้าหาความรู้ความจริงของมนุษย์ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางการศึกษา ธรรมชาติของการวิจัยทางการศึกษา ประโยชน์ของการวิจัยทางการศึกษา เนื้อหาของการวิจัยทางการศึกษา ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย จรรยาบรรณของนักวิจัย สรุป	4 ชั่วโมง
บทที่ 2	ประเภทของการวิจัย ประเภทของการวิจัยที่นำมาใช้ทางการศึกษา	4 ชั่วโมง

ตัวอย่างที่ 3.17 แผนบริหารการสอนประจำวิชาของเอกสารคำสอน (ต่อ)

บทที่ 3	<p>การวิจัยเชิงบรรยาย/พรรณนา</p> <p>การวิจัยเชิงทดลอง</p> <p>สรุป</p> <p>การกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยทางการศึกษา</p> <p>ความหมายของปัญหาการวิจัย</p> <p>แหล่งที่มาของปัญหาในการทำวิจัย</p> <p>องค์ประกอบของปัญหาการวิจัยที่ดี</p> <p>การเลือกประเด็นปัญหาในการทำวิจัย</p> <p>ข้อบกพร่องในการเลือกประเด็นปัญหาในการทำวิจัย</p> <p>การตั้งชื่อเรื่องในการวิจัย</p> <p>การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา</p> <p>การเขียนวัตถุประสงค์ของการวิจัย</p>	4 ชั่วโมง
บทที่ 4	<p>สรุป</p> <p>การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ความหมายของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>จุดมุ่งหมายของการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ประโยชน์ของการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>แหล่งที่มาของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ขั้นตอนการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>หลักการเขียนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>การนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย</p> <p>ประโยชน์ของกรอบแนวคิดในการวิจัย</p>	2 ชั่วโมง
บทที่ 5	<p>สรุป</p> <p>ตัวแปรและสมมติฐานการวิจัย</p> <p>ความหมายของตัวแปร</p> <p>ประเภทของตัวแปร</p> <p>ความสัมพันธ์ของตัวแปร</p> <p>การนิยามตัวแปร</p> <p>สมมติฐานการวิจัย</p>	2 ชั่วโมง
บทที่ 6	<p>สรุป</p> <p>ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง</p> <p>ความหมายของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง</p> <p>ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ดี</p> <p>ประโยชน์ของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง</p> <p>ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง</p> <p>เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง</p>	4 ชั่วโมง

ตัวอย่างที่ 3.18 แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา

หัวข้อเนื้อหาประจำบท

1. ความหมายของการวิจัยทางการศึกษา
2. วิธีการค้นคว้าหาความรู้ความจริงของมนุษย์
3. จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางการศึกษา
4. ธรรมชาติของการวิจัยทางการศึกษา
5. ประโยชน์ของการวิจัยทางการศึกษา
6. เนื้อหาของการวิจัยทางการศึกษา
7. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
8. จรรยาบรรณของนักวิจัย

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมายของการวิจัยทางการศึกษาได้
2. อธิบายถึงวิธีการค้นคว้าหาความรู้ความจริงของมนุษย์ได้
3. บอกจุดมุ่งหมายของการวิจัยทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
4. อธิบายถึงธรรมชาติของการวิจัยทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
5. บอกประโยชน์ของการวิจัยทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
6. บอกเนื้อหาของการวิจัยทางการศึกษาได้
7. บอกขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องและรู้ว่าขั้นตอนแต่ละขั้นตอนสำคัญอย่างไร
8. บอกจรรยาบรรณของนักวิจัยได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. อาจารย์อธิบายถึงความหมายของการวิจัยทางการศึกษา และวิธีการค้นคว้าหาความรู้ความจริงของมนุษย์โดยใช้ Powerpoint
2. อาจารย์อธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัย ธรรมชาติของการวิจัย และประโยชน์ของการวิจัยทางการศึกษาโดยใช้ Powerpoint
3. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 6 กลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน โดยปฏิบัติตามใบงานที่ 1 ดังนี้
  - 3.1 ให้นักศึกษานำเสนอเกี่ยวกับกรอบของเนื้อหาของการวิจัยทางการศึกษา ว่าควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง
  - 3.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการปฏิบัติตามใบงานและร่วมกันอภิปราย
  - 3.3 อาจารย์สรุป ชักถาม
4. ให้นักศึกษาศึกษาจรรยาบรรณของนักวิจัย จากเอกสารคำสอนและตอบคำถามทบทวน
5. อาจารย์สรุปความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา และซักถามนักศึกษา รวมทั้งให้นักศึกษาตอบคำถามทบทวนให้หมดทุกข้อ

ตัวอย่างที่ 3.18 แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารคำสอน
2. Powerpoint
3. ใบงานที่ 1

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการณ์ปฏิบัติงานกลุ่ม
2. สังเกตการณ์อภิปรายและการนำเสนอในชั้นเรียน
3. การซักถาม
4. ตรวจงานจากใบงาน
5. ตรวจแบบฝึกหัด